

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo‘yicha) bakalavriat ta‘lim
yo‘nalishining malaka talablari**

Toshkent-2023

ISHLAB CHIQILGAN:

Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universiteti.

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2023 yil “7” 08 dagi 344 - sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligi.

Mazkur Malaka talablari “Oliy ta‘lim davlat ta‘lim standarti. Asosiy qoidalar”, “Oliy ta‘lim davlat ta‘lim standarti. Oliy ta‘lim yo‘nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori”, O‘zbekiston Respublikasi Milliy va tarmoq malaka doiralari (ramkasi), kasbiy standartlar va kadrlar buyurtmachilari takliflariga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy meyoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O‘zbekiston Respublikasi hududida Malaka talablarini rasmiy chop etish huquqi O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		bet
1.	60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) bakalavriat ta'lim yo'nalishining umumiy tavsifi	4
1.1.	Qo'llanish sohasi	4
1.1.1.	60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi Malaka talabining qo'llanilishi.....	4
1.1.2	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari.....	4
1.2.	60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha)) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi	4
1.2.1.	60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari.....	4
1.2.2.	60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob'ektlari.....	4
1.2.3.	60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari.....	5
1.2.4.	60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari.....	5
2.	60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar.....	7
2.1.	Umumiy kompetensiyalar.....	7
2.2.	Kasbiy kompetensiyalar.....	8
2.3	Umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashni ta'minlaydigan fanlar va amaliyotlarga qo'yiladigan talablar.....	9
2.4	Kvalifikatsiya.....	10
3.	60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) bakalavriat ta'lim yo'nalishi o'quv rejasining tuzilishi.....	11
	Bibliografik ma'lumotlar.....	12
	Kelishuv varag'i.....	13

1. 60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) bakalavriat ta'lim yo'nalishining umumiy tasnifi

60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlash kunduzgi, kechki va sirtqi ta'lim shakllarida amalga oshiriladi. Barcha ta'lim shakllari bo'yicha o'qitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kunduzgi ta'limda bakalavriat dasturining me'yoriy muddati 4 yil.

1.1. Qo'llanish sohasi

1.1.1. 60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) Malaka talabining qo'llanilishi.

Malaka talabi **60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha)** ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlovchi barcha oliy ta'lim tashkilotlari uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari:

- mazkur ta'lim yo'nalish bo'yicha malaka talablari, o'quv reja va fan dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o'quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun mas'ul hamda o'z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta'lim tashkilotining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o'quv bo'limi boshlig'i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor-o'qituvchilari;

- ta'lim yo'nalishining o'quv rejasi va fan dasturlarini o'zlashtiruvchi oliy ta'lim tashkilotining talabalari;

- bakalavriat bitiruvchilarining tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;

- ta'limni boshqarish bo'yicha vakolatli davlat organlari;

- oliy ta'lim tashkilotlarini moliyalashtirishni ta'minlovchi organlar;

- oliy ta'lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli davlat organlari;

- kadrlar buyurtmachilari va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;

- oliy ta'lim tashkilotlariga o'qishga kirayotgan abituriyentlar, ularning ota-onalari va boshqa manfaatdor shaxslar.

1.2. Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi.

1.2.1. Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari:

60920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha)– fan sohasidagi bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'lib, sog'liqni saqlash sohasi tizimlarini, moliya va iqtisodiyot sohasi tizimlarini, ta'lim sohasi tizimlarini, davlat va jamiyat boshqaruvi sohasi tizimlarini hamda ijtimoiy ta'minot sohasi, konsalting xizmat ko'rsatish, moslashuv markazlari, ijtimoiy ta'minot, mahalliy o'zini o'zi boshqarish organlari, ta'limining davlat va nodavlat muassasalarida yo'nalishga doir masalalarni yechish majmuini qamrab oladi.

1.2.2. 60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bakalavrlarining kasbiy faoliyati obyektlari:

- sog'liqni saqlash tizimlari, nogironligi bor shaxslarni reabilitatsiya qilish va protezlash milliy markazlari, keksalarga tibbiy-ijtimoiy yordam ko'rsatuvchi muassasalar;
- o'zini o'zi boshqarish organlari, oilalar va bolalar manfaatlarini himoyalovchi tashkilotlar;
- mehnat va aholi bandligini ta'minlash markazlari, ijtimoiy ta'minot va pensiya ta'minoti tizimlari, ijtimoiy xizmat ko'rsatuvchi davlat va nodavlat tashkilotlari tizimlari;
- ijtimoiy sug'urta, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash va hayriya jamg'armalar, oila va bolalarni ijtimoiy muhofazalash, voyaga yetmaganlar bilan ishlash tizimlari;
- psixokorreksion yordam ko'rsatish markazlari, oilalar va bolalar muammolarini ilmiy-tadqiq etish institutlari;
- maktabgacha ta'lim muassasalari, o'rta ta'lim maktablari;
- Yoshlar ishlari agentligi va bo'limlari;
- gerontologiya institutlari, bo'sh vaqt o'tkazish va inqiroz markazlari hisoblanadi.
- ijtimoiy ish yo'nalishdagi tashkilot, nodavlat tashkilotlari va davlat boshqaruvi idoralarida kompleks masalalarni yechish jarayonlari.

1.2.3. 60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari:

- *ilmiy-tadqiqot faoliyat;*
- *ma'naviy-ma'rifiy faoliyat;*
- *tashkiliy-boshqaruv faoliyat;*
- *axborot-tahliliy faoliyat;*

1.2.4. 60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy vazifalari:

60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar ta'lim yo'nalishi bo'yicha Milliy malaka ramkasining 6-malaka darajasi hamda bakalavr kasbiy faoliyatlarining sohalari, ob'ektlari va turlariga muvofiq bakalavriat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bo'lishi lozim:

Ilmiy-tadqiqot faoliyatda:

- kasbiy faoliyatda ijtimoiy ish sohasida ish yuritish tizimlarida zamonaviy metodlarini qo'llash;
- istiqbolli ilmiy-tadqiqot muammolarini ajrata olish;
- tadqiqotning nazariy-metodologik bazasini ishlab chiqish;
- tadqiqotning reja va dasturini tuzish;
- ma'lumotlarni interpretatsiya, tahlil qilish, qayta ishlash va jamlash metodlarini qo'llash hamda olinayotgan empirik ma'lumotlar haqida tasavvur qilish;
- internet va kutubxona-ma'lumotlaridan foydalangan holda ilmiy va amaliy ma'lumotlar qidiruvini amalga oshirish;
- internet tarmog'ida yangi ilmiy, ijtimoiy soha yutuqlari haqidagi ma'lumotlarni maqsadga yo'nalgan holda qidirish va topish;
- ilmiy-tadqiqot va ishlab chiqarish jamoasi tarkibida (tayyorlanganlik profiliga mos ravishda) kasbiy faoliyat masalalarini yechish **qobiliyatlariga ega bo'lishi lozim.**

Ma'naviy-ma'rifiy faoliyatda:

- insoniylik, mehr-muruvvat va hayriya masalalarida aholi o'rtasida ma'naviy-ma'rifiy ishlar o'tkazish;
- keksalar va nogironlarning ijtimoiy-huquqiy himoyasi masalasida tushuntirish ishlarini olib borish;
- Yoshlar ishlari agentligi va bo'limlarida, mahallalarda ma'naviy-ma'rifiy masalalar bo'yicha individual suhbat o'tkazish;
- O'zbekiston va jahon tarixiga oid manbalardan ilmiy, ma'naviy-ma'rifiy sohada foydalanishni tashkillashtirish;
- umuminsoniy qadriyatlar – insoniylik, ijtimoiy adolat, shaxs sha'ni va g'ururini xurmat qilish, mehr-muruvvat, bag'rikenglik, vatanparvarlik, sadoqat kabi yuksak insoniy fazilatlarni ijtimoiy ishning professional-etik asos sifatida ochib berish *qobiliyatlariga ega bo'lishi lozim.*

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatda:

- ijtimoiy xizmat va ijtimoiy himoya dasturlarini mustaqil rejalashtirish;
- ijtimoiy xizmat va ijtimoiy himoya dasturlarini amalga oshirishda kerakli resurslarni qidirish;
- ijtimoiy himoya va ijtimoiy xizmat ko'rsatuvchi hodim, mutaxassis va tashkilotlar faoliyatini muvofiqlashtirish va tashkillashtirish;
- ijtimoiy ish xizmatini tashkillashtirish;
- ijtimoiy himoya va ijtimoiy xizmat ko'rsatuvchi hodim, mutaxassis va tashkilotlar faoliyatini nazorat, monitoring va baholashni amalga oshirish;
- fikrlar har xil bo'lgan sharoitda boshqaruv qarorini qabul qilish;
- ijtimoiy ishning boshqaruv tizimida axborot texnologiyalarni qo'llash;
- ijtimoiy sohaga effektiv halqaro tajribani joriy qilish;
- oilalar va bolalarning atrof-muhitini, mehnat xavfsizligini va hayot faoliyatini himoya qilish bo'yicha tadbirlarni tashkillashtirish;
- o'zini o'zi boshqarish organlarida keksalar bilan bog'liq bo'lgan barcha faoliyat turlari bo'yicha ishlash;
- keksalarning turmush darajasi va sifatini yanada yaxshilash, ularga ijtimoiy xizmat ko'rsatish sohasida ko'ngillilar (volontyorlik) faoliyatini qo'llab-quvvatlash va rivojlantirishda faol ishtirok etish;
- Respublika va hududlar kesimida nogironlikni o'ziga xos kechishi, rivojlanishi va kelgusidagi holati, natijalari va muammolari, ularni oldini olish yoki mavjud ko'nikmalarni bartaraf etishga doir taklif, tavsiyalarini berish;
- nogironligi bor shaxslar hayotiga oid aniq nazariy-ilmiy xulosalarga asoslanib, jamiyat taraqqiyotining kelajagi, jumladan nogironlarni jamiyatga uyg'unlashuvi, teng huquq va imkoniyatlarga ega bo'lishini ta'minlanishi, diskriminatsiyaga chek qo'yilishini kelgusida to'liq amalga oshirilishi haqida va uni rejali ravishda rivojlantirish istiqbollari belgilab berish;
- nogironligi bor shaxslarga tibbiy-ijtimoiy rehabilitatsiyasi, aholining ehtiyojmand qatlamlariga ijtimoiy xizmat ko'rsatishga doir O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmonlari va qarorlari, Vazirlar Mahkamasining qarorlari va boshqa normativ-huquqiy hujjatlarni muntazam o'rganish va ijrosini ta'minlash borasida faoliyat yuritish;
- o'z mutaxassisligi bo'yicha rejali ravishda malakasini oshirish chora-tadbirlarini ko'rish *qobiliyatlariga ega bo'lishi lozim.*

Axborot-tahliliy faoliyatda:

- ijtimoiy himoya milliy agentligida malakaviy amaliyotni amalga oshirish;
- oilalar, yoshlar va bolalar hayotiy vaziyatlarini baholash;
- ijtimoiy yordam va ijtimoiy xizmat ko'rsatishning individual dasturlarini ishlab chiqish;
- oilalar, yoshlar va bolalarga ijtimoiy maslahat va ijtimoiy ko'mak ko'rsatish;
- oilalar, yoshlar va bolalarga ijtimoiy xizmat ko'rsatuvchi va ijtimoiy himoyani tartibga soluvchi me'yoriy-huquqiy hujjatlardan foydalanish;
- ijtimoiy himoya milliy agentligida ijtimoiy muammolarini tadqiq etish va ularni sotsiologik tahlil qilish;
- ijtimoiy himoya va ijtimoiy xizmat masalalari bo'yicha maslahatlar berish, ijtimoiy himoya milliy agentligiga yo'naltirish;
- majburiyat yuklatilgan nazoratni amalga oshiruvchi qaramog' o'rnatilgan oilalar va bolalarga sog'lig'i tufayli yordam ko'rsatish;
- faoliyatning professional ijtimoiy-iqtisodiy masalalarini zamonaviy yetakchi ilm va texnika asosida yechish;
- mehnat faoliyati xavfsizligini ta'minlash, inson salomatligi va ishga layoqadlilarni qo'llab quvvatlash metodlaridan foydalanish;
- keksalarning turmush darajasi va sifatini yanada yaxshilash, ularga ijtimoiy xizmat ko'rsatish sohasida ko'ngillilar (volontiyorlik) faoliyatini qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish;
- boquvchisini yo'qotgan, yolg'iz keksalar uylariga borilganda ularning dori-darmonidan xabar olish, uylarini tozalash va boshqa maishiy xizmat ko'rsatishda mutaxassis, xodimlarni jalb etishda ishtirok etish;
- nogironligi bor shaxslarning ijtimoiy va tibbiy masalalarga doir hayotini barcha jarayonlariga taaluqli borliqni, muammolarini ilmiy jihatdan tahlil qilish;
- ijtimoiy sohaga rivojlangan mamlakatlarda qo'lga kiritilgan yutuqlarni bosqichma-bosqich qo'llash ***qobiliyatlariga ega bo'lishi lozim.***

2. 60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

2.1. Umumiy kompetensiyalar:

- davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilishi, ijtimoiy-iqtisodiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olish;
- xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, tabiiy ilmiy fanlar bo'yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo'lishi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda kasb faoliyatida foydalana bilish;
- axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatida qo'llay bilishi, axborotlarni yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo'lishi, faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olish;
- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o'z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olish;
- sog'lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to'g'risida tassavvurga ega bo'lish.

2.2. Kasbiy kompetensiyalar:

- fan tushunchasining mazmuni va mohiyatini anglashi va tahlil qilishi;
- ijtimoiy ish va ijtimoiy ta'minotning istiqbollari ko'ra olish;
- ijtimoiy ta'minot haqida bilishi;
- ijtimoiy ish muammolari: genetika va irsiyat, madaniy farqlar, atrofidagi muhit, ijtimoiylashuv jarayonlarini tahlil qila olishi;
- asosiy tushunchalar, maqsadi, ijtimoiy ish tamoyillari, professional kasbiy ta'lim mazmunini bilishi;
- ijtimoiy muammolarni yechish va ogohlantirishga qaratilgan ijtimoiy ishni ijtimoiy hayot fenomeni sifatida tushunish, ijtimoiy ish yo'nalishlari, darajalari va shakllarini bilishi;
- ijtimoiy ish xodimlari mijozlari bilan o'zaro munosabatga kirish, ijtimoiy ish etikasini bilishi;
- ijtimoiy ishning zamonaviy konsepsiyalari va modellarini bilishi va foydalana olish, stigmatizatsiyani oldini olish va ijtimoiy fikrni shakllantira olishi;
- ijtimoiy ishni nazariya va amaliyot sifatida paydo bo'lish tendensiyasi va asosiy davrlarini bilishi;
- ijtimoiy ishning asosiy tarixiy konsepsiyalari, tarixiy sanalar, faktlar va voqealarni bilishi;
- sasework – psixodinamik nazariyaning asosiy andozasini qo'lash, ijtimoiy ishning majmuaviy yo'naltirilgan modellar xususiyatlarini bilishi
- funksional, radikal-tuzilmaviy, radikal-gumanitar va interpretativ sotsiologik paradigmalarda yo'nalishidagi ijtimoiy ish konsepsiyalarida foydalana olishi;
- O'zbekistonda va chet mamlakatlarda ijtimoiy ishning asosiy rivojlanish tendensiyalari, ijtimoiy ishning darajalari: shaxsiy, guruh, jamoaviy, ijtimoiy ishning nazariy paradigmalarni bilishi;
- RBIMM bo'limlari faoliyatlarini bilishi, bolalar muammolarini bilishi va yechimlarni taklif qila olishi, ijtimoiy ishning turli xil metodlari, nazariy tamoyillari, ob'ekti, predmeti va kategoriyalari, uning majmuaviy-integrativ tavsifini bilishi;
- ijtimoiy siyosatning ob'ekti va sub'ektini, O'zbekistonda zamonaviy ijtimoiy siyosatning asosiy vazifalari, shahar va qishloq muammolarini hal etishda ijtimoiy siyosiy jarayonlarni bilishi va amalga qo'llay olishi;
- aholini ijtimoiy himoya qilish organlari jamiyatni turli ijtimoiy guruhlarini qo'llab quvvatlashini bilish, O'zbekiston Respublikasining ijtimoiy davlat dasturlarini, ijtimoiy ish va ijtimoiy siyosatining o'zaro aloqadorligini aniqlay olishi va foydalanishi;
- inson hayot faoliyatining turli tomonlari, aholining turli guruxlari bilan ishlashning maxsus metodlarini qo'llashi;
- doimiy ichimlik suviga ega bo'lmaslik, to'yib ovqatlanmaslik, yashash joyi sharoitlarining yomonligi, yashash joyida zaruriy shart-sharoitlar yaratilmaganligi bilan bog'liq insonlar bilan ishlash, fuqarolarning huquq va manfaatlarini sud orqali himoya qilishni bilishi;
- ijtimoiy ishda huquqiy me'riy xujjatlardan foydalanishni bilish va qo'llay olishi;
- yordamga muhtoj fuqarolar qiziqishlarini himoya qilish tashkilotlarining asosiy huquqiy faoliyati haqida bilishi;
- mehnat huquqini amalga oshirish kafolatlari, bandlik markazlari organlari faoliyatida qo'llashi;

- nazariy, amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarining xususiyatlarini, maxsus fanlarni o'qitish maqsadini belgilashni, mashg'ulot maqsadi va vazifalari asosida ta'lim usullarini tanlash, ta'lim jarayoni natijalarini baholashi;
- oilalar va bolalar ijtimoiy manfaatlarini muhofazalovchi davlat va nodavlat tashkilotlari, xayriya jamg'armalarida professional mutaxassis sifatida ishla bilishi;
- ota-ona qaramog'isiz qolgan bolalar institutsional muassasalarida ijtimoiy ish xodimi sifatida faoliyat yurita olishi;
- oilalar va bolalar ijtimoiy muammolarini ilmiy-tadqiq etish institutlarida ilmiy faoliyat yuritishni bilishi;
- oilalar va bolalar bilan ijtimoiy ish olib borishda dasturiy ta'minot, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy qila olishi;
- deviant hulqli, penitensiar muassasalarda bolalar qayta ijtimoiylashuvi va moslashuvini tashkil etishda ko'maklashishi;
- alohida ehtiyojli bolalarga sotsioterapevtik, psixokorreksion, tibbiy-reabilitatsion ko'maklashish markazlarida faoliyat yurita olishi;
- urush va mehnat faxriylarini pansionatlarida ularni muammolarini bilishi va yechim topa olishi;
- o'zini o'zi boshqarish organlarida keksalar bilan bog'liq bo'lgan barcha faoliyat turlari bo'yicha bilimlarni egallagan bo'lishi;
- keksalarning turmush darajasi va sifatini yanada yaxshilash, ularga ijtimoiy xizmat ko'rsatish sohasida ko'ngillilar (volonterlik) faoliyatini qo'llab-quvvatlash va rivojlantirishda faol ishtirok eta olishi;
- bemor-nogironlarni ijtimoiy tekshirishlardan (intervyu, so'rov va sotsial eksperimentlar va h.k.z.) o'tkaza olishi;
- nogironlar bilan zarur bo'lgan ijtimoiy munosabat va muloqotni o'rnata olishi, ularni kasbiy malakalarini oshirishdagi o'qish yoki mehnatning biron-bir turi bilan shug'ullanishiga ularni yo'naltirish ko'nikmalariga ega bo'lish.

2.3. Umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashni ta'minlaydigan fanlar va amaliyotlarga qo'yiladigan talablar.

Talabalar umumiy va kasbiy kompetensiyalar, bilim va ko'nikmalarni egallashi o'quv rejasiga mantiqiy ketmaketligda kiritiladigan **majburiy va tanlov** fanlarni o'zlashtirish, amaliyotlarni o'tish hamda boshqa o'quv mashg'ulot va akademik vazifalarni bajarish yordamida amalga oshiriladi.

Majburiy fanlar – bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha bevosita umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashga qaratilgan, zarur tayanch bilim va ko'nikmalarni ta'minlaydigan fanlar majmuasidir.

Tanlov fanlari – ta'lim yo'nalishi doirasida ixtisoslashuvdan kelib chiqib chuqurlashtirilgan, qo'shimcha bilim berish, bevosita ixtisosligi uchun zarur kompetensiyalarni kengaytirishga xizmat qiladigan, shuningdek, talabaning shaxsiy qiziqishlari, ijodiy yondashuvlari va iqtidorini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan fanlar majmuasidir.

Ta'lim yo'nalishi bo'yicha quyidagi amaliyotlar o'tkaziladi:

malakaviy amaliyot – umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan nazariy bilimlarni mustahkamlash va amaliy (ishlab chiqarish) jarayonlari bilan uyg'unlashtirish, tegishli amaliy ko'nikmalar, kompetensiyalar va malakalarni shakllantirishga qaratiladi;

2.3.1. 60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) bakalavriat ta'lim yo'nalishi uchun ajratilgan o'quv fanlari, bloklar bo'yicha soatlar va kreditlar:

O'quv fanlari, bloklar va faoliyat turlarining nomlari	Kunduzgi ta'lim shakli uchun fanlarga ajratilgan soat	Ajratilgan kredit
Majburiy fanlar	4860	162
Tanlov fanlar	1200	40
Malakaviy amaliyot	690	23
Yakuniy davlat attestatsiyasi	450	15

2.4. Kvalifikatsiya: ijtimoiy xodim, tadqiqotchi.

3. 60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) bakalavriat ta'lim yo'nalishi o'quv rejasining tuzilishi

T.r.	Fanning malakaviy kodi	O'quv fanlari, bloklar va faoliyat turlarining nomlari	Umumiy yuklamani ng hajmi, soatlarda	Kredit miqdori	Fan o'tiladigan semestr
1.00		Majburiy fanlar	4860	162	
1.01	UYTB104	O'zbekistonning eng yangi tarixi	120	4	1
1.02	RATB104	Raqamli axborot texnologiyalari	120	4	2
1.03	FALB104	Falsafa	120	4	2
1.04	URTB104	O'zbek (rus) tili	120	4	2
1.05	XJTB104	Xorijiy til	120	4	1
1.06	DINB204	Dinshunoslik	120	4	4
1.07	IPPB306	Ijtimoiy pedagogika.	180	6	5
1.08	UPPB304	Umumiy psixologiya	120	4	6
1.09	IKB106	Ijtimoiy ishga kirish	180	6	1
1.10	IITB106	Ijtimoiy ish tarixi	180	6	1
1.11	OBIB112	Oilalar va bolalar bilan ijtimoiy ish	360	12	1,2
1.12	IBHB110	Ijtimoiy ishda bolalar huquqlarini himoya qilish	300	10	1,2
1.13	IEPB106	Ijtimoiy ishning etik prinsiplari va qadriyatlar	180	6	2
1.14	ISYB206	Ijtimoiy siyosat	180	6	3
1.15	NBSB210	Nogironligi bor shaxslar bilan ijtimoiy ish	180	6	2,3
1.16	IINB212	Ijtimoiy ish nazariyasi	360	12	3,4
1.17	IIMB210	Ijtimoiy ish menejmenti	300	10	3,4
1.18	GKSB210	Gumanitar krizislar sharoitida ijtimoiy ish	300	10	3,4
1.19	ITMB310	Ijtimoiy ishda tadqiqot metodlari	300	10	5
1.20	ATGB306	Aholini turli guruhlari bilan ijtimoiy ish	180	6	5
1.21	BYIB306	Bolalar, yoshlarning ijtimoiy himoyasi va ta'minoti	180	6	6
1.22	OQBB310	Ota-ona qaramog'isiz qolgan bolalar bilan ijtimoiy ish amaliyoti	300	10	6,7
1.23	ZASB406	Zo'ravonlikdan aziyat chekkan shaxslar bilan ijtimoiy ish	180	6	7
1.24	KIIB406	Keksalar bilan ijtimoiy ish	180	6	7
2.00		Tanlov fanlar	1200	40	
2.00		<i>Tanlov fanlar</i>	1200	40	4,5,6,7
		Jami	6060	202	
		Malakaviy amaliyot	690	23	4,6,8
		Yakuniy davlat attestatsiyasi	450	15	8
		Jami	1080	36	
		HAMMASI	7200	240	

Bibliografik ma'lumotlar

UDK: 002:651.1/7.

Guruh T 55

OKS 01.040.01

Tayanch so'zlar:

Modul, kredit, ijtimoiy ish, ijtimoiy ish xodimi, ijtimoiy ish tarixi, ijtimoiy ish nazariyasi, ijtimoiy ish etikasi, ijtimoiy siyosat, ijtimoiy ish yo'nalishi, ijtimoiy ishchining funksiyasi va roli, ijtimoiy ish metodlari, ijtimoiy psixologiya, ijtimoiy diagnostika, ijtimoiy infrastruktura, ijtimoiy terapiya, ijtimoiy gerontologiya, shaxslaro konflikt, oilaviy konflikt, ijtimoiy moslashuv, sog'lom turmush tarzi, ijtimoiy ishning huquqiy asoslari, huquqiy kafolat, ijtimoiy ish menejmenti, ijtimoiy siyosat muammolari, ijtimoiy boshqaruv, nogironligi bor bolalarni kuzatib qo'yish, vasiylik va homiylik, mahalla funksiyalari, inklyuziv ta'lim, aholi bandligi, ijtimoiy himoya, ijtimoiy kafolat, ijtimoiy xizmat, ijtimoiy sug'urta, urush va mehnat fahriylari pansionati, Muruvvat uyi, Saxovat uyi, ijtimoiy institutlar, tibbiy-ijtimoiy rehabilitatsiya, ijtimoiy xizmat ko'rsatish, pensiya ta'minoti, oila va gender, ijtimoiy nafaqa, pensiya jamg'armasi, ijtimoiy ta'minot.

Ishtab chiquvchilar, kelishilgan asosiy turdosh oliy ta'lim muassasalari hamda kadrlar iste'molchilari

ISHLAB CHIQILGAN

O'zbekiston Milliy universiteti

Rektor I.U. Madjidov

2023 yil " _____ " _____

KELISHILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Ijtimoiy himoya milliy agentligi

direktor o'rinbosari S.S. Abdullayev

2023 yil " _____ " _____

Farg'ona davlat universiteti

Rektor B. Shermuhamedov

Namangan davlat universiteti

Rektor S. Turg'unov

2023 yil " _____ " _____

O'zbekiston Respublikasi

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi

huzuridagi Oliy ta'limni rivojlantirish tadqiqotlari va ilg'or texnologiyalarni tatbiq etish markazi

Direktor _____ Sh. Yakubov

2023 yil " _____ " _____

M.O'.

**Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universitetida ishlab chiqilgan
60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo‘yicha) bakalavriat ta‘lim
yo‘nalishi bo‘yicha oliy ma‘lumotli bakalavrlar tayyorlashning tayyorgarlik darajasi
va zaruriy bilimlar mazmuniga qo‘yiladigan talablar yangilangan malaka talablari va
o‘quv rejasiga**

TAQRIZ

Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universitetida 60920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo‘yicha) ta‘lim yo‘nalishining malaka talablarini ishlab chiqilishida O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Devonining 2018 yil 3 apreldagi 5002-sonli topshirig‘i va O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 5 iyundagi “Oliy ta‘lim muassasalarida ta‘lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta‘minlash bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ-3775-sonli qarori hamda O‘zR OO‘MTV ning O‘zR OO‘MTV ning 2018 yil 6 iyundagi “Oliy ta‘lim yo‘nalishlarining malaka talablari va o‘quv rejalarini ishlab chiqish to‘g‘risida”gi №87-02-1322-sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan tamoyillarga amal qilingan.

Bugungi kunda demokratik davlatni barpo etish va fuqarolik jamiyatini shakllantirish jarayonida ijtimoiy sohani isloh qilish va aholini turmush tarzini yanada takomillashtirish jarayonlari amalga oshirilmoqda. Jamiyatda amal qiluvchi ijtimoiy qonunlarni bilish va ulardan foydalanishga ongli munosabatda bo‘lish, mamlakatni demokratlashtirish va iqtisodiyotni bozor tamoyillari asosida isloh qilish jarayonlari mohiyatini tushunish uchun zarur hisoblanadi. Ijtimoiy muammolarni hal etishning jahon tajribasini o‘rganish, bo‘lajak mutaxassislar uchun O‘zbekistonda ijtimoiy ishning kasb sifatida shakllanishi va rivojlanishi jarayonida o‘xshash hodisa va jarayonlar bashorat qilish nuqtai nazarida qiziqish uyg‘otadi. Chet el tajribasini o‘zlashtirish jarayoni, avvalo ijtimoiy muammolarni hal etishda O‘zbekistonning tarixiy xususiyatlari va iqtisodiy imkoniyatlaridan kelib chiqqan holda o‘z yondoshuvlarini ishlab chiqishi uchun zarurdir.

Shu nuqtai nazardan olib qaraganda, MTning va o‘quv rejasining asosiy maqsadi talabalarni kelgusida 60920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo‘yicha) sohasi mutaxassisi bo‘lishi uchun asos hisoblanadi.

Bugungi kunda jamiyatda ijtimoiy ish xodimlariga bo‘lgan ehtiyoj tobora kengayib bormoqda. Mutaxassislarga bo‘lgan ehtiyoj ularning tayyorlash jarayoni zaruriy chora-tadbirlar, ta‘lim jarayonini to‘g‘ri tashkil etish, zarur me‘yoriy hujjatlarning davrga mos hamda mutaxassislar tayyorlash jarayonining amaliy ahamiyatiga ham alohida e‘tibor qaratilmoqda. O‘zbekiston Milliy universitetida tayyorlangan 60920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo‘yicha) bakalavriat ta‘lim yo‘nalishi malaka talablarining mazkur loyihasi amalda qo‘llanilgan shakllaridan farq qilishi bilan ajralib turibdi. Mazkur bakalavrlar tayyorlash MTlarning tuzilishi va uning mazmunini belgilovchi bandlarning har birida ijtimoiy ish xodimlarini tayyorlashning zaruriy mazmuni va uning amaliy jihatlari o‘z aksini topgan.

60920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo‘yicha) bakalavriat ta‘lim yo‘nalishining malaka talablarini tuzilishi va mazmuni malaka talablarini ishlab chiqish asoslari, qo‘llanish sohasi, atamalar, ta‘riflar, ta‘lim yo‘nalishining tavsifi, bakalavrning kasbiy kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablar, malaka talablarining amal qilish muddati bandlari asosida yoritib berilgan.

60920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) bakalavriat ta'lim yo'nalishining MTning har bir bandi bakalavrlarni tayyorlash jarayoni va uning kelajakda kasbiy faoliyatni olib borishini ta'minlashga yo'naltirilgan faoliyat sohalari, faoliyat ob'ektlari, ta'lim jarayoni bilan mutaxassis sifatida faoliyat olib borish uchun zarur bilim, ko'nikma va malaka talablarining aniq mezonlarini keltirilganligi bilan izohlanadi.

60920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) bakalavriat ta'lim yo'nalishi o'quv rejasidagi o'quv fanlari ilmiy faoliyat turlari hamda ularning vaqt me'yorlari aniq va izchillikda joylashtirilgan. O'quv rejadagi o'quv fanlari va ilmiy faoliyat turlari MTning mazmunida aks etgan.

Shuningdek, mazkur MT loyihasida bakalavrning malaka amaliyotiga bo'lgan talablarni aniq belgilanganligi kadrlar buyurtmachilarining mutaxassis faoliyatini baholash imkonini beradi.

60920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) bakalavriat ta'lim yo'nalishining malaka talablarini va o'quv rejasini bakalavrlar tayyorlash jarayoniga tatbiq etish maqsadga muvofiq.

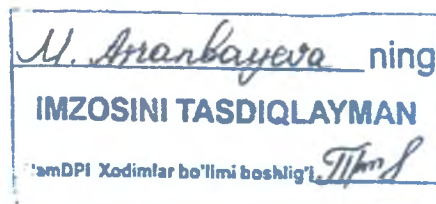
60920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) bakalavriat ta'lim yo'nalishiining malaka talablari va o'quv rejasi belgilangan tartibda tasdiqlashga tavsiya etish mumkin.

Namangan davlat pedagogika instituti
dotsenti, pedagogika fanlari bo'yicha
falsafa doktori, PhD

M. X. Asranbayeva

M.X.Asranbayeva

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETIDA
ISHLAB CHIQLILGAN 60920100 – IJTIMOYIY ISH (FAOLIYATNING TURLI
SOHALARI BO‘YICHA) TA‘LIM YO‘NALISHI MALAKA TALABLARI VA
O‘QUV REJASIGA**

TAQRIZ

Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universitetida ishlab chiqilgan 60920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo‘yicha) ta‘lim yo‘nalishi malaka talablari talablarini ishlab chiqilishida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 27 iyuldagi “Oliy ma‘lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-3151-sonli; O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 5 iyundagi “Oliy ta‘lim muassasalarida ta‘lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta‘minlash bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ-3775-sonli; O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 17 iyundagi “2019–2023 yillarda Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universitetida talab yuqori bo‘lgan malakali kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish va ilmiy salohiyatni rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-4358-sonli; O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 17 iyundagi “2019/2020 o‘quv yilida O‘zbekiston Respublikasining oliy ta‘lim muassasalariga o‘qishga qabul qilishning davlat buyurtmasi parametrlari to‘g‘risida”gi PQ-4359-son Qarorlari bilan tasdiqlangan tamoyillarga amal qilingan. XXI-asrda demokratik davlatni barpo etish va fuqarolik jamiyatini shakllantirish jarayonida ijtimoiy sohani isloh qilish va aholini turmush tarzini yanada takomillashtirish jarayonlari amalga oshirilmoqda. Jamiyatda amal qiluvchi ijtimoiy qonunlarni bilish va ulardan foydalanishga ongli munosabatda bo‘lish, mamlakatni demokratlashtirish va iqtisodiyotni bozor tamoyillari asosida isloh qilish jarayonlari mohiyatini tushunish uchun zarur hisoblanadi. Ijtimoiy muammolarni hal etishning jahon tajribasini o‘rganish, bo‘ljak mutaxassislar uchun O‘zbekistonda ijtimoiy ishning kasb sifatida shakllanishi va rivojlanishi jarayonida o‘xshash hodisa va jarayonlar bashorat qilish nuqtai nazarida qiziqish uyg‘otadi. Chet el tajribasini o‘zlashtirish jarayoni, avvalo ijtimoiy muammolarni hal etishda O‘zbekistonning tarixiy xususiyatlari va iqtisodiy imkoniyatlaridan kelib chiqqan holda o‘z yondoshuvlarini ishlab chiqishi uchun zarurdir.

Shu nuqtai nazardan olib qaraganda, MTning va o‘quv rejasining asosiy maqsadi talabalarni kelgusida Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo‘yicha) sohasi mutaxassisi bo‘lishi uchun asos hisoblanadi.

Bugungi kunda jamiyatda ijtimoiy ish xodimlariga bo‘lgan ehtiyoj tobora kengayib bormoqda. Mutaxassislarga bo‘lgan ehtiyoj ularning tayyorlash jarayoni zaruriy chora-tadbirlar, ta‘lim jarayonini to‘g‘ri tashkil etish, zarur me‘yoriy hujjatlarning davrga mos hamda mutaxassislar tayyorlash jarayonining amaliy ahamiyatiga nisbatani ham alohida e‘tibor qaratilmoqda. O‘zbekiston Milliy universitetida tayyorlangan 660920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo‘yicha) bakalavriat ta‘lim yo‘nalishi malaka talablarining mazkur loyihasi amalda qo‘llanilgan shakllaridan farq qilishi bilan ajralib turibdi. Mazkur bakalavrlar tayyorlash MTlarning tuzilishi va uning mazmunini belgilovchi bandlarning har birida ijtimoiy ish xodimlarini tayyorlashning zaruriy mazmuni va uning amaliy jihatlari o‘z aksini topgan.

660920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) bakalavriat ta'lim yo'nalishining malaka talablarini tuzilishi va mazmuni malaka talablarini ishlab chiqish asoslari, qo'llanish sohasi, atamalar, ta'riflar, ta'lim yo'nalishining tavsifi, bakalavrning tayyogarlik darajasiga qo'yiladigan talablar, malaka talablarining amal qilish muddati bandlari asosida yoritib berilgan.

660920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) bakalavriat ta'lim yo'nalishining MTning har bir bandi bakalavrlarni tayyorlash jarayoni va uning kelajakda kasbiy faoliyatni olib borishini ta'minlashga yo'naltirilgan faoliyat sohalari, faoliyat ob'ektlari, tayyorlash jarayoning vaqt me'yorlari, ta'lim jarayoni bilan mutaxassis sifatida faoliyat olib borish uchun zarur bilim, ko'nikma va malaka talablarining aniq mezonlarini keltirilganligi bilan izohlanadi.

660920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) bakalavriat ta'lim yo'nalishi o'quv rejasidagi o'quv fanlari ilmiy faoliyat turlari hamda ularning vaqt me'yorlari aniq va izchillikda joylashtirilgan. O'quv rejadagi o'quv fanlari va ilmiy faoliyat turlari MTning mazmunida aks etgan.

Shuningdek, mazkur MT loyihasida bakalavrning malaka amaliyotiga bo'lgan talablarni aniq belgilanganligi kadrlar buyurtmachilarining mutaxassis faoliyatini baholash imkonini beradi.

660920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) bakalavriat ta'lim yo'nalishining malaka talablarini va o'quv rejasini bakalavrlar tayyorlash jarayoniga tatbiq etish maqsadga muvofiq.

660920100-Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha) bakalavriat ta'lim yo'nalishiining malaka talablari va o'quv rejasi belgilangan tartibda tasdiqlashga tavsiya etish mumkin.

**O'zMU sotsiologiya kafedrasi mudiri
dotsenti, sotsiologiya fanlari
bo'yicha falsafa doktori (PhD)**

E.Zaitov